

Raadsbesluit RIS314911

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 28 maart 2023,

gelet op de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening,

besluit:

met overneming van de door het college in het hiervoor vermelde voorstel aangegeven overwegingen, welke worden geacht deel uit te maken van dit besluit:

- I. tot herziening van de op het plangebied Zeeheldenkwartier 1^e herziening betrekking hebbende regelingen:
 - Bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010, vastgesteld bij raadsbesluit 84, d.d. 8 september 2011;
 - Parapluherziening (fiets)parkeren, vastgesteld bij raadsbesluit RIS300391, d.d. 20 september 2018;
 - Parapluherziening Staat van Bedrijfsactiviteiten, vastgesteld bij raadsbesluit RIS 301205, d.d. 20 december 2018;
- II. met in achtneming van de Staat van wijzigingen vast te stellen het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 1^e herziening bestaande uit de kaart NL.IMRO.0518.BP0374EZeeheld1Her-40ON.dgn met ondergrond o_ NL.IMRO.0518.BP0374EZeeheld1Her-ond.dgn en regels, zoals deze bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bescheiden zijn aangegeven, toegelicht en beschreven;
- III. dat bij het bestemmingsplan voor Zeeheldenkwartier 1^e herziening geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 20 april 2023

De griffier,

De voorzitter,

Den Haag

Datum
28 maart 2023

Registratienummer
DSO/10471657
RIS314911

Voorstel van het college inzake Vaststelling ontwerpbestemmingsplan Zeeheldenkwartier 1e herziening

INLEIDING

Bij raadsmededeling van 22 november 2022 (DSO/10416631 - RIS313744) is aan de raad toegezonden het ontwerpbestemmingsplan Zeeheldenkwartier 1^e herziening.

- *Begrenzing van het plangebied*

Het plangebied ligt in het stadsdeel Centrum van de gemeente Den Haag. Het plangebied van de partiele herziening Zeeheldenkwartier 1e herziening ziet op de panden en bijbehorende erven rondom het Anna Paulownaplein in het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010.

- *Aanleiding en doel van het bestemmingsplan*

De raad heeft tijdens de bespreking van het voorstel van het college inzake aanvraag herziening bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 (RIS310021) op 15 en 16 december 2021 de ingediende motie I.1 'Vooraankondiging herziening bestemmingsplan Zeeheldenkwartier' (RIS310978) aangenomen.

De aanleiding van de motie was de behandeling van het verzoek van omwonenden van het Anna Paulownaplein om herziening van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier ter plaatse van het plein (RIS310021). De omwonenden maken zich zorgen dat een mogelijke groei van het aantal horecavestigingen het bestaande draagvlak onder druk zal zetten en tot overlast zal leiden. In lijn met deze motie hebben burgemeester en wethouders van Den Haag op 20 januari 2022 overeenkomstig artikel 1.3.1. Besluit ruimtelijke ordening (Bro) te kennen gegeven dat zij een partiele herziening voorbereiden van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 (vastgesteld 8 september 2011) te weten Zeeheldenkwartier 1e herziening. Het plangebied van de partiele herziening ligt in het stadsdeel Centrum van de gemeente Den Haag en het betreft het Anna Paulownaplein.

De reden van de herziening is om aldaar ter plaatse van de gemengde bestemming de diversiteit aan functies te kunnen bestendigen. Dit betekent dat een verdere toename van het aantal horecavestigingen niet zal worden toegestaan, omdat de druk op de leefomgeving ter plaatse niet wenselijk wordt geacht.

Aangezien op basis van het huidige bestemmingsplan Zeeheldenkwartier dit plein evenals onder andere het Prins Hendrikplein de bestemming Gemengd-4 heeft, en een maatbestemming op zijn plaats is, dient de bestemming gewijzigd te worden naar bestemming Gemengd-5, onder vernummering van alle daaropvolgende artikelen, door middel van een (partiële) herziening van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010.

Half juli 2022 is in de directe omgeving van het Anna Paulownaplein een huis-aan-huis brief namens de gemeente bezorgd. Daarin is onder meer aangegeven, dat met de herziening wordt beoogd de diversiteit aan functies te kunnen bestendigen, maar dat de rechten van bestaande en vergunde horecamogelijkheden zullen worden gerespecteerd.

Tevens is in de brief de mogelijkheid gegeven om, voorafgaande aan de formele procedure van het ontwerpbestemmingsplan, informatie in te winnen en vragen te stellen over de toekomstige bestemming en mogelijkheden van woningen en bedrijfspanden binnen het plangebied, aan een gemeentelijk contactpersoon. Meerdere personen hebben van die gelegenheid gebruik gemaakt.

- *Vormgeving en aard van de partiële herziening*

Dit reparatieplan bestaat uit regels en een verbeelding die vergezeld gaan van de onderhavige toelichting. Het betreft een partiële herziening, die in samenhang met het moederplan moet worden gelezen.

Het karakter van een partiële herziening is dat het bestemmingsplan waarvan wordt afgeweken in stand blijft, maar dat ten aanzien van de regels en/of de verbeelding wijzigingen plaatsvinden. Het gaat derhalve niet om een nieuwe bestemming maar om een herziening van de bestemming op onderdelen, zoals het wijzigen van de bouwregels, het toevoegen van een functie aan de bestemmingsomschrijving of het toevoegen of wijzigen van een aanduiding. Het vigerende (moeder) bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 blijft ook na deze partiële herziening onverkort van kracht.

Een partiële herziening is dus iets anders dan een 'postzegel' bestemmingsplan waarbij de geldende regeling, zowel verbeelding als regels, in zijn geheel verdwijnt in ruil voor het nieuwe bestemmingsplan.

Gezien de beperkte wijzigingen ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010, wordt volstaan met het actualiseren van voor de partiële herziening relevante onderzoeksgegevens en een beperkte toelichting op de voorliggende partiële herziening.

Bij het opstellen van de verbeelding is ervoor gekozen om alleen de panden en bijbehorende erven rondom het Anna Paulownaplein met de bestemming Gemengd-4 op te nemen, welke in deze partiële herziening ook op de verbeelding moeten worden meegenomen.

PROCEDURE

- *Raadplegen*

Voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan zijn de bewoners en ondernemers van het plangebied in juli 2022 met een huis-aan-huis brief geïnformeerd over de herziening van het bestemmingsplan. Tevens is in de brief de mogelijkheid gegeven om, voorafgaand aan de formele procedure van het ontwerpbestemmingsplan, informatie in te winnen en vragen te stellen over de toekomstige bestemming en mogelijkheden van woningen en bedrijfspanden binnen het plangebied, aan een gemeentelijk contactpersoon. Meerdere personen hebben van die gelegenheid gebruik gemaakt.

- *Inspiraak*

Bij besluit van burgemeester en wethouders, d.d. 22 november 2022, RIS313744, heeft het college besloten inspraak te laten plaatsvinden in het kader van de zienswijzenprocedure als bedoeld in art. 3.8 Wro.

- *Terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan*

Op 6 december 2022 is de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan toegestuurd aan overlegpartners, waaronder de Provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat, het Hoogheemraadschap van Delfland, de ondernemers en de bewonersorganisatie en overige bij het plan betrokken instanties.

Op 19 december 2022 heeft een inloopavond plaatsgevonden. Hiervan heeft 1 persoon gebruik gemaakt ten behoeve van een adhesiebetuiging.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 8 december 2022 tot en met 18 januari 2023 ter inzage gelegen. Het bestemmingsplan was in te zien op www.ruimtelijkeplannen.nl. Op maandag 19 december 2022 is een inloopbijeenkomst gehouden voor het bestemmingsplan. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Het college biedt de raad hierbij het ontwerpbestemmingsplan ter vaststelling aan. Het plan bestaat uit de plankaart met kenmerk NL.IMRO.0518.BP0374EZeeheld1Her-40ON en regels, en gaat vergezeld van een toelichting.

ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Het betreft een herziening van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 waarvan de noodzaak voorkomt uit:

- rondom het Anna Paulownaplein is sprake van een hoge concentratie van horecabedrijven, circa 70%;
- de regels van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 bieden ruimte voor de toevoeging van nog meer horecabedrijven tot 100%;
- deze ruime horecamogelijkheden op een plein dat aansluit op het gebiedsprofiel Woonwijken, zijn niet (meer) in lijn met het Haagse horecabeleid. Een verdere toename van horecazaken aan het Anna Paulownaplein is vanwege de druk op de leefomgeving niet gewenst. Het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 is in dat opzicht verouderd en aan vernieuwing toe en heeft op dit aspect aanpassing;
- met de herziening wordt ter plaatse van de gemengde bestemming rondom het Anna Paulownaplein de diversiteit aan functies bestendigd en zal een verdere toename van horecamogelijkheden niet meer worden toegestaan.

Deze herziening bestaat uit aanpassingen die een beperkte ruimtelijke impact hebben. Het gaat om een correctie en/of aanvulling van de verbeelding en de regels en een actualisering waar noodzakelijk. Om deze reden heeft dan ook geen toetsing aan het vigerende beleid te worden opgenomen en kunnen sectorale onderzoeken grotendeels achterwege blijven.

In verband hiermede kan ook worden afgezien van het opstellen van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6:12 van de Wet ruimtelijke ordening en kan ook anderszins verhaal van kosten achterwege blijven.

STAAT VAN WIJZIGINGEN

Ambtelijke wijzigingen

Regels

- In de eerste zin van Hoofdstuk 1 (Inleidende regels), wordt na het woord “regels” “, bijlagen” tussengevoegd;
- Op het moederplan Zeeheldenkwartier 2010 zijn twee partiële herzieningen van toepassing, te weten (Fiets)parkeren (vastgesteld 20-9-2018) en Staat van Bedrijfsactiviteiten (vastgesteld 20-12-2018) van toepassing. Gebleken is dat deze partiële herzieningen uitsluitend verwijzen naar het moederplan Zeeheldenkwartier 2010 en niet ook van toepassing op het plangebied van de partiële herziening Zeeheldenkwartier 1e herziening. Om deze lacune te herstellen, worden de twee partiële herzieningen verwerkt in de planherziening, als volgt.
In Hoofdstuk 1 (Inleidende regels) van de regels van deze herziening, wordt na B als onderdeel C, getiteld “Regels met betrekking tot (Fiets)parkeren”, toegevoegd:

“C Regels met betrekking tot (Fiets)parkeren

- 1 In artikel 22 (Algemene bouwregels) van het moederplan worden onder doorhaling van lid l aan artikel 22 de volgende leden toegevoegd:
- l. indien de ligging, de omvang of de bestemming van een gebouw of functie daartoe aanleiding geeft, mag een gebouw of functie alleen worden bebouwd of gebruikt onder de voorwaarde dat wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid ten behoeve van het parkeren van voertuigen en (brom)fietsen, met dien verstande dat voldoende ruimte moet zijn aangebracht in, op of onder de bebouwing, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij de bebouwing of functie behoort;
- m. of sprake is van voldoende (fiets)parkeergelegenheid, zoals genoemd onder l wordt bepaald op basis van de (fiets)parkeernormen, (fiets)parkeereisen en berekeningsmethode, zoals opgenomen in:
1. voor motorvoertuigen: de Nota parkeernormen Den Haag, met dien verstande dat indien voornoemde nota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, rekening wordt gehouden met die wijziging;
 2. voor fietsen: de beleidsregel Fietsparkeernormen Den Haag 2016, met dien verstande dat indien voornoemde nota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, rekening wordt gehouden met die wijziging;
- n. burgemeester en wethouders passen de Nota parkeernormen Den Haag en beleidsregel Fietsparkeernormen Den Haag 2016 toe zoals deze geldt op het moment van indiening van de aanvraag om omgevingsvergunning;
- o. een ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's. Aan deze eis wordt geacht te zijn voldaan;
- p. indien de afmetingen van een voor een gehandicapte gereserveerde parkeerruimte, bij haaks parkeren ten minste 3.50 meter bij 5.00 meter bedraagt;
- q. indien de afmetingen van een parkeerruimte uitgaande van langsparkeren, voor een personenauto ten minste 1.80 meter bij 5.50 meter en ten hoogste 3.25 bij 6.00 meter bedraagt, en in geval van haaks parkeren, ten minste 2.50 bij 5.00 meter bedraagt.

2. In artikel 23 (Algemene gebruiksregels) van het moederplan worden onder doorhaling van lid f en lid g de volgende leden toegevoegd:

g. indien de ligging, de omvang of de bestemming van een gebouw of functie daartoe aanleiding geeft, mag een gebouw of functie alleen worden bebouwd of gebruikt onder de voorwaarde dat wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid ten behoeve van het parkeren van voertuigen en (brom)fietsen, met dien verstande dat voldoende ruimte moet zijn aangebracht in, op of onder de bebouwing, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij de bebouwing of functie behoort;

f. of sprake is van voldoende (fiets)parkeergelegenheid, zoals genoemd onder g wordt bepaald op basis van de (fiets)parkeernormen, (fiets)parkeereisen en berekeningsmethode, zoals opgenomen in:

1. voor motorvoertuigen: de Nota parkeernormen Den Haag, met dien verstande dat indien voornoemde nota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, rekening wordt gehouden met die wijziging;
2. voor fietsen: de beleidsregel Fietsparkeernormen Den Haag 2016, met dien verstande dat indien voornoemde nota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, rekening wordt gehouden met die wijziging;

h. burgemeester en wethouders passen de Nota parkeernormen Den Haag en beleidsregel Fietsparkeernormen Den Haag 2016 toe zoals deze geldt op het moment van indiening van de aanvraag om omgevingsvergunning.

3. In artikel 25 (Algemene afwijkingsregels) van het moederplan wordt onder doorhaling van lid k aan artikel 25 het volgende lid toegevoegd:

k. met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de (fiets)parkeernormen als bedoeld in artikel 22 onder m en 23 onder f die worden gehanteerd voor het parkeren van voertuigen, fietsen en bromfietsen alsmede de bepaling dat voldoende ruimte moet zijn aangebracht in, op of onder de bebouwing, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij de bebouwing of functie behoort de indien:

1. op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingsruimte wordt voorzien conform de voorwaarden zoals opgenomen in:
 - voor motorvoertuigen: de Nota parkeernormen Den Haag, met dien verstande dat indien voornoemde nota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, rekening wordt gehouden met die wijziging;
 - voor fietsen: de beleidsregel Fietsparkeernormen Den Haag 2016, met dien verstande dat indien voornoemde nota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, rekening wordt gehouden met die wijziging;
2. het voldoen aan de (fiets)parkeernormen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, tot welke bijzondere omstandigheden in elk geval worden gerekend een te verwachten meer dan gemiddeld aantal gehandicapte gebruikers of bezoekers van het gebouw of functie.”

Bijlagen bij de regels

- Voor wat betreft de partiele herziening Staat van Bedrijfsactiviteiten, vastgesteld door de raad op 20 december 2018, is de Staat van Bedrijfsactiviteiten bij functiemenging, bijlage 2 bij de regels van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 vervangen door een vernieuwde versie van deze staat. Deze staat wordt om opnieuw van toepassing te zijn op het plangebied opgenomen als bijlage bij de regels van de herziening, als volgt:
 - Onder doorhaling van bijlage 2 (Staat van bedrijfsactiviteiten bij functiemenging) bij de regels van het moederplan wordt ([zie bijlage PDF](#)) toegevoegd als bijlage bij de regels van deze herziening:

- Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten bij functiemenging;
- voor wat betreft de partiele herziening (Fiets)parkeren, vastgesteld door de raad op 20 september 2018, is bijlage 6 (Parkeernormen) bij de regels van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010 vervallen. Onder doorhaling van deze bijlage 6 (Parkeernormen) bij de regels van het moederplan, worden (zie bijlagen) toegevoegd als bijlagen bij de regels van deze herziening:
 - Bijlage 2 Parkeernormen
 - Bijlage 3 Inlegvel met parkeernormen
 - Bijlage 4 Fietsparkeernormen

Verbeelding

Geen wijzigingen

Toelichting

Geen wijzigingen

BESLUITVORMING

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 28 maart 2023,

gelet op de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening,

besluit:

met overneming van de door het college in het hiervoor vermelde voorstel aangegeven overwegingen, welke worden geacht deel uit te maken van dit besluit:

- I. tot herziening van de op het plangebied Zeeheldenkwartier 1^e herziening betrekking hebbende regelingen:
 - Bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 2010, vastgesteld bij raadsbesluit 84, d.d. 8 september 2011;
 - Parapluherziening (fiets)parkeren, vastgesteld bij raadsbesluit RIS300391, d.d. 20 september 2018;
 - Parapluherziening Staat van Bedrijfsactiviteiten, vastgesteld bij raadsbesluit RIS 301205, d.d. 20 december 2018;
- II. met in achtneming van de Staat van wijzigingen vast te stellen het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 1^e herziening bestaande uit de kaart NL.IMRO.0518.BP0374EZeeheld1Her-40ON.dgn met ondergrond o_ NL.IMRO.0518.BP0374EZeeheld1Her-ond.dgn en regels, zoals deze bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bescheiden zijn aangegeven, toegelicht en beschreven;
- III. dat bij het bestemmingsplan voor Zeeheldenkwartier 1^e herziening geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 20 april 2023.

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
DSO/10471657

De griffier,

De voorzitter,

Na vaststelling van het bestemmingsplan Zeeheldenkwartier 1^e herziening wordt het identificatienummer van het bestemmingsplan gewijzigd van NL.IMRO.0518.BPo374EZeeheld1Her-40ON in NL.IMRO.0518.BPo374EZeeheld1Her-50VA.

SBI-CODE	SBI-CODE 2008	nummer	OMSCHRIJVING	CATEGORIE
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING T.B.V. DE LANDBOUW	
014	016	0	Dienstverlening t.b.v. de landbouw:	
014	016	2	- algemeen (o.a. loonbedrijven), b.o. < 500 m²	B
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. < 500 m²	B
0142	0162		Kl-stations	B
15	10, 11	-		
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN	
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 200 m²	B
1552	1052	2	Consumptie-ijsfabrieken, p.o. < 200 m²	B
1581	1071	1	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen, charge-ovens, v.c.< 7.500 kg meel/week	B
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
1584	10821	3	- Cacao- en chocoladefabrieken- vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 200 m²	B
1584	10821	6	- Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden, p.o. < 200 m²	B
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider e.d.	B
17	13	-		
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	B
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	B
18	14	-		
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT	
181	141		Vervaardiging kleding van leer	B
182	141		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (excl. van leer)	C
20	16	-		
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.	
203, 204, 205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m²	B
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	B
22	58	-		
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN OPGENOMEN MEDIA	
2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	B
2223	1814	A	Grafische afwerking	A
2223	1814	B	Binderijen	B
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	B
2225	1814		Overige grafische activiteiten	B
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	A

SBI-CODE	SBI-CODE 2008	nummer	OMSCHRIJVING	CATEGORIE
24	20	-		
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN	
2442	2120	0	Farmaceutische produktenfabrieken:	
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	C
26	23	-		
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN	
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	B
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:	
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	B
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen p.o. < 2.000 m²	B
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	B
28	25	-		
28	25	-	VERVAARD. EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCL. MACH./TRANSPORTMIDD.)	
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m²	B
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d., p.o. < 200 m²	B
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. < 200 m²	B
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. < 200 m²	B
30	26, 28, 33	-		
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS	
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken incl. reparatie	B
33	26, 32, 33	-		
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN	
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	B
36	31	-		
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.	
361	9524	2	Meubelstofeerderijen b.o. < 200 m²	A
362	321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	B
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	B
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	B
40	35	-		
40	35	-	PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER	
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
40	35	C1	- < 10 MVA	B
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:	

SBI-CODE	SBI-CODE 2008	nummer	OMSCHRIJVING	CATEGORIE
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinst. Cat. A	A
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), cat. B en C	B
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	
40	35	E2	- blokverwarming	B
41	36	-		
41	36	-	WINNING EN DITRIBUTIE VAN WATER	
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
41	36	B1	- < 1 MW	B
45	41, 42, 43	-		
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID	
45	41, 42, 43	3	Aannemersbedrijven met werkplaats, b.o. < 1000 m ²	B
50	45, 47	-		
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS	
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	B
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	A
5020.5	45205		Autowasserijen	B
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	B
51	46	-		
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING	
511	461		Handelsbemiddeling (kantoren)	A
5134	4634		Grth in dranken	C
5135	4635		Grth in tabaksprodukten	C
5136	4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk	C
5137	4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen	C
514	464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen	C
5148.7	46499	0	Grth in vuurwerk en munitie:	
5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	C
5153	4673	0	Grth in hout en bouwmaterialen:	
5153	5153	1	- algemeen	C
5153	4673	2	- indien b.o. =< 2000 m ²	B
5153.4	5153.4	4	zand en grind:	
5153.4	46735	6	- indien b.o. =< 200 m ²	B
5154	4674	0	Grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:	
5154	5154	1	- algemeen	C
5154	4674	2	- indien b.o. =<2.000 m ²	B

SBI-CODE	SBI-CODE 2008	nummer	OMSCHRIJVING	CATEGORIE
-				
5156	4676		Grth in overige intermediaire goederen	C
518	466	2	Grth in machines en apparaten, exclusief machines voor de bouwnijverheid	C
519	466, 469		Overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.	C
52	47	-		
52	47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE T.B.V. PARTICULIEREN	
527	952		Reparatie t.b.v. particulieren (excl. auto's en motorfietsen)	A
55	55	-		
55	55	-	LOGIES-, MAALTIJDEN- EN DRANKENVERSTREKKING	
5552	562		Cateringbedrijven	B
60	49	-		
60	49	-	VERVOER OVER LAND	
6022	493		Taxibedrijven	B
6024	494	1	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks), b.o. =< 1.000 m²	C
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	B
64	53	-		
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE	
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	C
642	61	A	Telecommunicatiebedrijven	A
642	61	B0	zendinstallaties:	
642	61	B2	- FM en TV	B
71	71	-		
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN	
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	B
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)	C
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	C
714	772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	C
72	62	-		
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE	
72	58, 63	B	Datacentra	B
74	74	-		
74	63, 69t/m71, 73, 74, 77, 78, 80t/m82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING	
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	C
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst e.d.	A

SBI-CODE	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	CATEGORIE
		nummer		
75	84	-		
75	84	-	OPENBAAR BESTUUR, OVERHEIDSDIENSTEN, SOCIALE VERZEKERINGEN	
7525	8425		Brandweerkazernes	C
90	37, 38, 39	-		
90	37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING	
9001	3700	B	rioolgemalen	B
93	96	-		
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING	
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	B
9301.3	96013	B	Wasserettes, wassalons	A

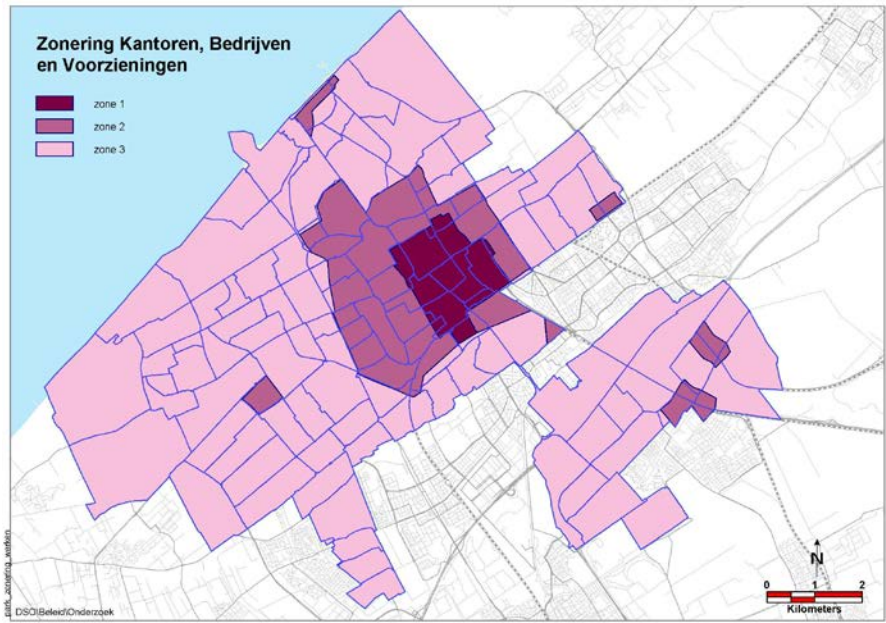
Normen voor Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen (KBV)

Functie	Eenheid	Zone 1	Zone 2	Zone 3	Aandeel bezoek	Opmerkingen
Winkelen						
Groothandel	100 m ² bvo	0,15	0,25	0,55	85%	
Showroom	100 m ² bvo	0,30	0,65	1,30	85%	
Supermarkt	100 m ² bvo	2,50	2,50	2,50	85%	
Winkel	100 m ² bvo	1,55	1,75	2,30	85%	
Werken						
Bedrijf	100 m ² bvo	0,45	0,70	1,45	15%	
Kantoren zonder baliefunctie	100 m ² bvo	0,60	1,00	2,20	5%	
Kantoren met baliefunctie*	100 m ² bvo	1,50	2,00	2,50	20%	
Magazijn	100 m ² bvo	0,25	0,25	0,25	5%	
Horeca						
Café/bar, strandtent	100 m ² bvo	4,00	4,00	5,00	90%	
Cafetaria/lunchroom	100 m ² bvo	1,90	3,85	7,90	85%	
Restaurant	100 m ² bvo	1,20	2,40	5,00	80%	
Hotel/werknemers	100 m ² bvo	0,10	0,20	0,50	0%	
Hotel	Kamer	0,25	0,50	0,50	100%	
Cultuur						
Museum	100 m ² bvo	0,30	0,50	0,90	90%	
Bibliotheek	100 m ² bvo	0,30	0,50	0,90	90%	
Religiegebouw	100 m ² bvo	3,35	3,40	3,50	99%	
Bioscoop/theater/schouwburg/congres	100 m ² bvo	2,10	2,20	4,50	90%	
Sociaal cultureel centrum / Wijkverenigingsgebouw	100 m ² bvo	1,00	1,00	1,00	90%	
Sportvoorzieningen						
Sportschool	100 m ² bvo	2,00	2,00	2,70	80%	
Sporthal	100 m ² bvo	1,15	1,15	2,30	95%	Excl. toeschouwers
Sportveld	100 m ² terrein	0,15	0,15	0,15	95%	Excl. toeschouwers
Toeschouwersplaatsen (indien van toepassing)	Aantal toeschouwersplaatsen	0,10	0,10	0,10	100%	
Zorgvoorzieningen						
Ziekenhuis/medisch centrum	100 m ² bvo	3,15	3,45	4,30	65%	
Verpleeghuis	100 m ² bvo	0,55	0,65	1,40	65%	
Arts/maatschap	100 m ² bvo	2,85	2,85	2,85	65%	
Onderwijs						
Primair onderwijs	100 m ² bvo	0,05	0,10	0,25	0%	Excl. K+R**
Kinderdagverblijf	100 m ² bvo	0,50	0,50	1,00	0%	Excl. K+R**
Middelbaar onderwijs	100 m ² bvo	0,10	0,15	0,40	0%	
HBO/ROC	100 m ² bvo	0,50	1,05	2,50	0%	
Avondonderwijs	Student	0,50	0,50	0,50	0%	
Overig						
Begraafplaats/crematorium	Begrafenis/crematie	15,00	15,00	15,00	98%	

* Norm wordt alleen over het betreffende deel van het bvo toegepast waar balie functie gevestigd is.

** K+R voorziening Conform CROW publicatie 317

Gebiedsindeling parkeernormen Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen

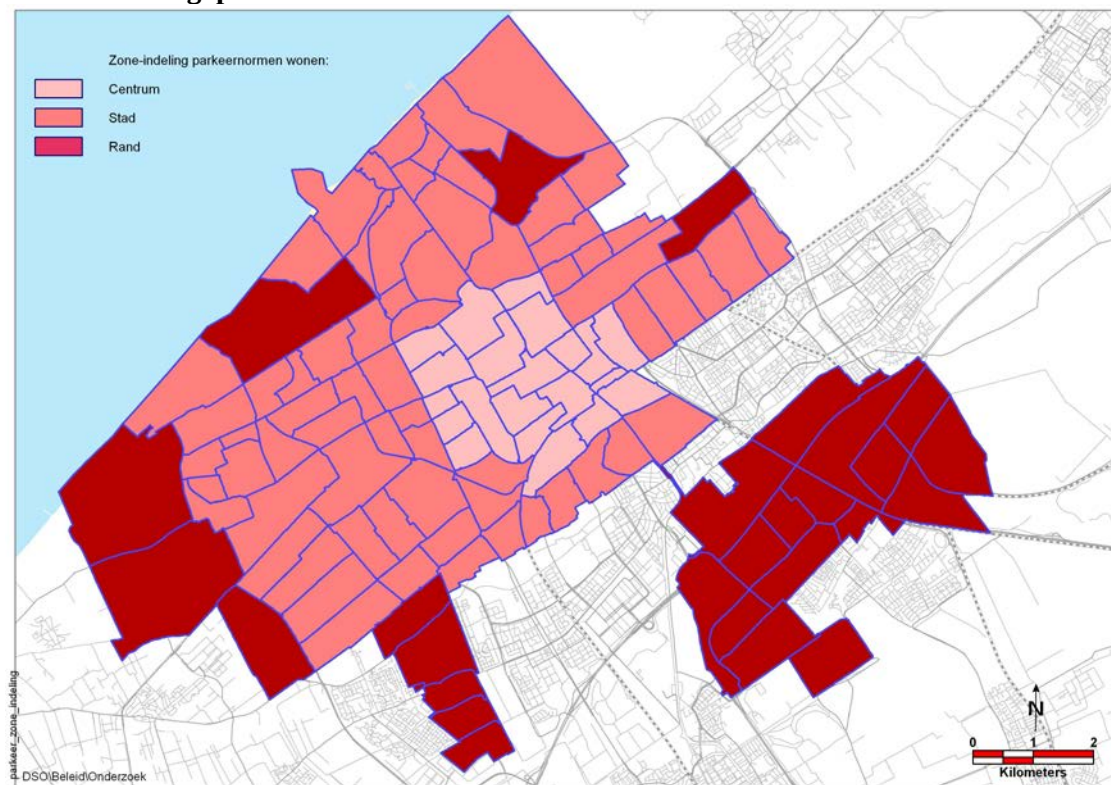

Inlegvel Parkeernormen Woningen en Parkeernormen Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen

Parkeernormen “wonen”

Soort woning	Centrum	Stad	Rand	Toevoegen tbv bezoek
Eengezinswoningen				
<70m ²	0,4	0,6	0,8	0,3
71-100m ²	0,6	0,9	1,0	0,3
101-160m ²	0,9	1,1	1,3	0,3
>161m ²	1,1	1,3	1,5	0,3
Appartementen				
<70m ²	0,2	0,4	0,6	0,3
71-100m ²	0,4	0,7	0,8	0,3
101-160m ²	0,7	0,9	1,1	0,3
>161m ²	0,9	1,1	1,3	0,3
Overig				
Zorg- en aanleunwoningen	0,3	0,3	0,3	-
Studenten eenheden	0,1	0,1	0,1	-

Gebiedsindeling parkeernormen wonen

Gebiedsgrenzen lopen over buurtgrenzen

Dit inlegvel behoort bij de folder “Bouwen en Parkeren in Den Haag”, druk februari 2012, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 3 maart 2016 (RIS 291425)

Voor meer informatie: Dienst Stedelijke Ontwikkeling, afdeling Verkeer, telefoon 070-353 60 10

GEWIJZIGD VOORSTEL

Voorstel van het college inzake wijzigingen/aanvullingen op de nota parkeernormen Den Haag

0. Inleiding

In 2014 heeft de Raad van State over het bestemmingsplan Bezuidenhout met een groot aantal mogelijkheden voor een dakopbouw en een hoge parkeerdruk geoordeeld dat de gemeente een planologische beslissing heeft genomen waarvan de gevolgen niet in het plan worden voorzien. De parkeernormen voor “wonen” zijn in grootte-klassen ingedeeld. In theorie kan het zijn dat door toevoeging van een dakopbouw de parkeerbehoefte zodanig toeneemt dat de norm uit een hogere klasse zou gaan gelden. Dat houdt in dat er geen dakopbouwen in het bestemmingsplan mogen worden opgenomen. In de praktijk blijkt echter het autobezit na de realisatie van een dakopbouw slechts zeer marginaal toe te nemen, omdat er niet meerdere woningen ontstaan. Bij woningsplitsingen is dat wel het geval en kunnen meerdere splitsingen in een straatdeel leiden tot een te hoge parkeerdruk.

Op 11 november 2011 is de Nota Parkeernormen Den Haag (RIS181571a) door de raad vastgesteld. Het is voor diverse bestemmingsplannen, waaronder dat van Bezuidenhout en het Statenkwartier, van belang dat de Nota Parkeernormen op het punt van dakopbouwen wordt gewijzigd. Immers, zolang dat nog niet is gebeurd, moet bij herziening van bestemmingsplannen nog altijd worden uitgegaan van het huidige beleid, waardoor dakopbouwen, afhankelijk van de parkeerdruk in het gebied, alleen met een vrijstelling of zelfs helemaal niet kunnen worden toegestaan.

Daarnaast is in de afgelopen jaren de nodige ervaring opgedaan met de toepassing van het nieuwe parkeerbeleid in bestemmingsplannen en bij de beoordeling van bouwplannen. Er is gebleken dat voor een adequate toepassing een beperkte aanpassing van het parkeerbeleid wenselijk is. Hieronder worden de wijzigingen en aanvullingen toegelicht.

1. Beperking vrijstelling (pagina 33 nota Parkeernormen Den Haag).

Volgens de “Nota Parkeernormen Den Haag” geldt tot dusver dat ten aanzien van verbouwplannen waarvan de parkeerbehoefte na verbouw met minder dan drie parkeerplaatsen toeneemt, “bij voorbaat” vrijstelling wordt verleend van de parkeereis. Om te voorkomen dat de kwaliteit van de openbare ruimte in gebieden met al een hoge parkeerdruk extra belast worden -bijvoorbeeld door woningsplitsing- wordt de vrijstelling beperkt. Indien de parkeerdruk in de openbare ruimte binnen de voorgeschreven loopafstand (volgens tabel 4.5 op pagina 33 van de nota) 90% of meer bedraagt, geldt de vrijstelling niet en dient alsnog een parkeeroplossing geboden te worden.

De parkeerbehoefte is het resultaat van het product van het aantal eenheden en de parkeernorm. Voor de vraag of een verbouwplan voor vrijstelling van de parkeereis in aanmerking komt kan de afronding van de berekening van de parkeerbehoefte van belang zijn. Hierbij gelden voor de toetsing de volgende regels.

Bij verbouwplannen zonder functiewijziging wordt het saldo van de maatgevende parkeerbehoefte van voor en na de verbouw bepaald zonder af te ronden. Indien dit saldo (in decimalen) kleiner dan drie parkeerplaatsen is, volgt vrijstelling. Is het verschil echter groter of gelijk aan drie parkeerplaatsen dan wordt de parkeerbehoefte van voor en na de verbouw naar boven op een geheel getal, afgerond. Het saldo is uitgangspunt voor de parkeereis.

Bij verbouwplannen met functiewijziging kan ook het maatgevende tijdstip van de parkeerbehoefte veranderen. Bijvoorbeeld een kantoorpand dat getransformeerd wordt naar appartementen. Daar verandert het maatgevende tijdstip van de parkeerbehoefte van overdag naar de nacht. Voor de berekening van het saldo is het maatgevende tijdstip na verbouw bepalend. Het saldo wordt berekend door de (niet afgeronde) parkeerbehoefte op het maatgevende tijdstip na de verbouw te verminderen met de (eveneens niet afgeronde) parkeerbehoefte van de bestaande situatie op dat zelfde tijdstip. Is dat saldo kleiner dan drie parkeerplaatsen dan volgt vrijstelling. Is het saldo gelijk aan of hoger dan drie parkeerplaatsen, dan wordt de parkeerbehoefte van voor en van na de verbouw naar boven op een geheel getal afgerond, en wordt vervolgens het saldo bepaald. Het verschil is dan uitgangspunt voor de parkeereis.

De vrijstelling is overigens niet van toepassing op nieuwbouw of sloop-nieuwbouw. De gemeente gaat er vanuit dat bij nieuwbouw in beginsel de mogelijkheid aanwezig is om te voorzien in de parkeerbehoefte door de aanleg van parkeerplaatsen op het eigen terrein. De parkeerbehoefte bij sloop-nieuwbouw wordt dus ook niet gesaldeerd met de parkeerbehoefte van eventueel voordien aanwezige bebouwing. Wat betreft de afronding: Bij nieuwbouw met een enkelvoudige functie wordt de parkeerbehoefte naar boven afgerond op een geheel getal. Bij nieuwbouw met meerdere functies en uitwisselbaarheid van parkeerplaatsen, wordt voor iedere functie apart de parkeerbehoefte per dagdeel berekend. De maatgevende parkeerbehoefte is dan het maximale aantal parkeerplaatsen dat op enig dagdeel voor alle functies samen nodig is. Dit maximum wordt vervolgens op een geheel getal naar boven afgerond.

2. *Geen parkeertoets bij uitbreiding woning*

Toevoegen van een dakopbouw is een van de mogelijkheden om een woning uit te breiden. Deze en andere vormen van onzelfstandige uitbreidingen van een woning, zijn gericht op het eigen gebruik en dienen ter vergroting van het woongenot. Zittende bewoners kunnen op deze wijze gebonden worden aan de wijk en de uitbreiding biedt een alternatief voor het verhuizen naar een andere omgeving. Omdat de parkeernormen voor woningen mede gerelateerd zijn aan het vloeroppervlak, zou een toename van het woonvloeroppervlak tot de toepassing van een hogere parkeernorm en daarmee theoretisch tot een toename van de parkeerbehoefte kunnen leiden.

In de meeste aanvragen voor woninguitbreiding betreft het een enkele, individuele woning. Er is op zichzelf geen reden om aan te nemen dat door toevoeging van bijvoorbeeld een dakopbouw ook het autobezit van zittende bewoners toeneemt. Een vergelijking van het autobezit op de 424 adressen van aanvragen voor een dakopbouw in de periode 2009-2012 laat zien dat het autobezit met 46 auto's gespreid over de hele stad, maar marginaal is gewijzigd.

Stadsdeel	Som van Autobezit woningen dakopbouwen	Som van Autobezit woningen dakopbouwen	Verschil 2010-2015
	jan. 2010	jan. 2015	
Centrum	20	25	5
Escamp	100	119	19
Haagse Hout	64	62	-2
Laak	2	2	0
Leischenveen-Ypenburg	41	43	2
Loosduinen	27	35	8
Scheveningen	58	64	6
Segbroek	92	100	8
Eindtotaal	404	450	46

De gemeente gaat er daarom van uit dat bij uitbreiding van het woonoppervlak de parkeerbehoefte niet wijzigt en dat er onvoldoende aanleiding bestaat om in het kader van de omgevingsvergunning een parkeereis te stellen.

Verder is, om overlast te voorkomen, eerder in de commissie ruimte van 22 januari 2014 besloten dat binnen tien jaar na het verlenen van een omgevingsvergunning voor het vergroten van een bestaande woning d.m.v. een dakopbouw, geen medewerking zal worden verleend aan een aanvraag voor een omgevingsvergunning tot splitsing.

Om deze redenen wordt voorgesteld aanvragen voor een uitbreiding van een bestaande woning niet inhoudelijk meer aan het parkeerbeleid te toetsen en in die gevallen ook geen parkeereis te stellen.

3. Beperking parkeerdrukgebied rond bouwplan (pagina 32 nota Parkeernormen Den Haag).

De parkeerdruk wordt gemeten door het aantal geparkeerde auto's (op maatgevende momenten) af te zetten tegen de beschikbare parkeercapaciteit. Onder bepaalde omstandigheden wordt toegestaan dat parkeerplaatsen op de openbare straat (POOS) benut worden om te voorzien in de parkeerbehoefte. Dat is afhankelijk van de parkeerdruk in de omgeving volgens de meest recente meting en van de toe- of afname in de parkeerdruk als gevolg van de ontwikkeling. De parkeerdruk in de openbare ruimte wordt bepaald op basis van parkeergegevens van straatdelen binnen de voorgeschreven loopafstand vanaf het bouwplan en rekening houdend met barrières. In geval van betaald parkeren wordt dat gebied beperkt tot het deel waar de parkeervergunning geldig is en het eventuele deel van het gebied binnen loopafstand met vrij parkeren.

4. Actualiteit parkeergegevens (pagina 32 nota Parkeernormen Den Haag).

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderzoek naar en de gegevens over de meest actuele parkeerdruk. De tellingen waarmee de parkeerdruk wordt bepaald en de gegevens over de parkeercapaciteit mogen niet meer dan 5 jaar oud zijn, gerekend vanaf de datum waarop de aanvraag van de vergunning is ingediend. In de Crisis- en herstelwet is aangegeven dat bij het verlenen van een omgevingsvergunning de gemeente zich in ieder geval kan baseren op gegevens en onderzoeken die niet ouder zijn dan twee jaar. Gegevens en onderzoeken van twee jaar oud zijn dus in principe zondermeer bruikbaar en er is geen nadere motivering of rechtvaardiging nodig. De termijn is gesteld om te voorkomen dat onderzoeken tussen aanvraag en ontwerpbesluit overgedaan zouden moeten worden. Het is niet nodig om in het geval dat in de tussentijd actuelere gegevens beschikbaar zijn gekomen of bepaald kunnen worden, de vergunningaanvraag opnieuw te beoordelen op basis van die nieuwere gegevens.

Van gegevens ouder dan 2 jaar kan gebruik worden gemaakt. Het zorgvuldigheid- en motiveringsbeginsel vergen dan een nadere motivering waarom van die gegevens gebruik wordt gemaakt. Daarvoor kan aanleiding bestaan als belanghebbenden stellen dat sprake is van gewijzigde omstandigheden of omdat de gemeente het zelf nodig vindt het gebruik te motiveren omdat de gegevens in tijd sterk verouderd zijn.

5. Aanvullingen tabel parkeernormen KBV (pagina 25 nota Parkeernormen Den Haag).

Afgelopen jaren is bij het beoordelen van bouwplannen gebleken dat de lijst van parkeernormen voor Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen een aantal omissies bevat. Het gaat om de wijziging/aanvulling van functies, bezoekerspercentages en soort eenheden. De aangevulde lijst is te vinden in de bijlage: aangevulde tabel parkeernormen "Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen". Met verticale streepjes is aangegeven welke onderdelen in de tabel zijn aangevuld.

6. Algemene vrijstelling college

Bij de beoordeling van bouwplannen staat voorop dat de aanvrager van een omgevingsvergunning dient te voldoen aan de parkeereis. Als daar niet aan voldaan kan worden en de mogelijkheden om het parkeren op te lossen uitgeput zijn, dient de vergunning geweigerd te worden. Indien het college van burgemeester en wethouders echter van oordeel is dat het belang van de realisatie van het bouwplan zwaarder weegt dan het geheel of gedeeltelijk voldoen aan de parkeereis, kan de omgevingsvergunning alsnog verleend worden. In dat geval wordt een geheel of gedeeltelijke vrijstelling verleend van de parkeereis.

7. Voorstel

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

De raad van de gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van het college van 1 maart 2016,

Besluit:

- I. Aan het college op te dragen geen vrijstelling te verlenen van de parkeereis bij verbouwplannen indien de parkeerdruk in de openbare ruimte 90% of meer bedraagt.**
- II. Aan het college op te dragen geen parkeertoets te doen bij uitbreiding vloeroppervlak van bestaande woningen.**
- III. Te bepalen dat in geval van betaald parkeren de parkeerdruk op de openbare straat in de omgeving van een bouwplan wordt beperkt tot het gebied waar de parkeervergunning geldig is.
- IV. Gegevens ten behoeve van de bepaling van de parkeerdruk in de omgeving van een bouwplan in beginsel niet ouder mogen zijn dan twee jaar, met een maximum van vijf jaar.
- V. In te stemmen met de aanvulling van de tabel 3.10 'Normen voor Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen' op pagina 25 van de nota Parkeernormen Den Haag. Zie de aangehechte bijlage.
- VI. Het college informeert de Raad over die gevallen dat zij gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de parkeereis wenst te verlenen. Dit zal bij vrijstellingen van meer dan 3 parkeerplaatsen gebeuren voorafgaande aan het vrijstellingsbesluit. Bij vrijstellingen van minder dan 3 parkeerplaatsen gebeurt dit achteraf in kwartaalrapportages.**
- VII. Aanvragen van omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen die vóór of op de dag van inwerkingtreding van dit besluit zijn ingediend worden behandeld volgens het voordien geldende recht, indien dit voor de aanvrager gunstiger is.
- VIII. Dit besluit in werking te laten treden op de dag na bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 3 maart 2016.

De griffier.

De voorzitter.

Bijlage: Aangevulde Tabel 3.10 Normen voor Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen (KBV)

Functie	Eenheid	Zone 1	Zone 2	Zone 3	Aandeel bezoek	Opmerkingen
Winkelen						
Groothandel	100 m ² bvo	0,15	0,25	0,55	85%	
Showroom	100 m ² bvo	0,30	0,65	1,30	85%	
Supermarkt	100 m ² bvo	2,50	2,50	2,50	85%	
Winkel	100 m ² bvo	1,55	1,75	2,30	85%	
Werken						
Bedrijf	100 m ² bvo	0,45	0,70	1,45	15%	
Kantoren zonder baliefunctie	100 m ² bvo	0,60	1,00	2,20	5%	
Kantoren met baliefunctie*	100 m ² bvo	1,50	2,00	2,50	20%	
Magazijn	100 m ² bvo	0,25	0,25	0,25	5%	
Horeca						
Café/bar, strandtent	100 m ² bvo	4,00	4,00	5,00	90%	
Cafetaria/lunchroom	100 m ² bvo	1,90	3,85	7,90	85%	
Restaurant	100 m ² bvo	1,20	2,40	5,00	80%	
Hotel/werknemers	100 m ² bvo	0,10	0,20	0,50	0%	
Hotel	Kamer	0,25	0,50	0,50	100%	
Cultuur						
Museum	100 m ² bvo	0,30	0,50	0,90	90%	
Bibliotheek	100 m ² bvo	0,30	0,50	0,90	90%	
Religiegebouw	100 m ² bvo	3,35	3,40	3,50	99%	
Bioscoop/theater/schouwburg/congres	100 m ² bvo	2,10	2,20	4,50	90%	
Sociaal cultureel centrum / Wijkverenigingsgebouw	100 m ² bvo	1,00	1,00	1,00	90%	
Sportvoorzieningen						
Sportschool	100 m ² bvo	2,00	2,00	2,70	80%	
Sporthal	100 m ² bvo	1,15	1,15	2,30	95%	Excl. toeschouwers
Sportveld	100 m ² terrein	0,15	0,15	0,15	95%	Excl. toeschouwers
Toeschouwersplaatsen (indien van toepassing)	Aantal toeschouwersplaatsen	0,10	0,10	0,10	100%	
Zorgvoorzieningen						
Ziekenhuis/medisch centrum	100 m ² bvo	3,15	3,45	4,30	65%	
Verpleeghuis	100 m ² bvo	0,55	0,65	1,40	65%	
Arts/maatschap	100 m ² bvo	2,85	2,85	2,85	65%	
Onderwijs						
Primair onderwijs	100 m ² bvo	0,05	0,10	0,25	0%	Excl. K+R**
Kinderdagverblijf	100 m ² bvo	0,50	0,50	1,00	0%	Excl. K+R**
Middelbaar onderwijs	100 m ² bvo	0,10	0,15	0,40	0%	
HBO/ROC	100 m ² bvo	0,50	1,05	2,50	0%	
Avondonderwijs	Student	0,50	0,50	0,50	0%	
Overig						
Begraafplaats/crematorium	Begrafenis/crematie	15,00	15,00	15,00	98%	

* Norm wordt alleen over het betreffende deel van het bvo toegepast waar balie functie gevestigd is.

** K+R voorziening Conform CROW publicatie 317

Fietsparkeren

De gemeente Den Haag wil het fietsgebruik in de stad stimuleren en zet daarbij in op een groter aandeel fiets. De aanwezigheid van goede parkeervoorzieningen is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde. Daarnaast komt de kwaliteit van de openbare ruimte steeds vaker in het gedrang door de grote hoeveelheden geparkeerde fietsers. Om die reden stelt de gemeente bij de nieuwbouw van woningen de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de realisatie van voldoende fietsparkeerplaatsen. Dit is vastgelegd in het bouwbesluit (art. 4.31). Voor het gebied Spuikwartier is het ook van belang dat bij met name bedrijven en voorzieningen in voldoende mate fietsparkeerplaatsen aanwezig zijn voor de bezoekers en werknemers op de fiets. In onderstaande tabel zijn fietsparkeernormen opgenomen die gebruikt dienen te worden bij de berekening van de parkeerbehoefte voor het realiseren van fietsvoorzieningen bij nieuwbouw.

Fietsparkeernormen Kantoren, Bedrijven en Voorzieningen

functie	eenheid	Fietsparkeer- plaatsen	aandeel bezoekers
winkelen			
groothandel	100 m ² bvo	0,06	80%
showroom	100 m ² bvo	0,8	95%
supermarkt standaard	100 m ² bvo	3,2	93%
winkel	100 m ² bvo	4,2	80%
werken			
bedrijf	100 m ² bvo	0,26	5%
kantoren zonder baliefunctie (medewerkers)	100 m ² bvo	1,5	5%
extra baliefunctie bij kantoor (alleen bezoekers)	per balie	4,5	100%
magazijn	100 m ² bvo	0,0	5%
horeca			
café/bar, strandtent	100 m ² bvo	14,0	90%
cafetaria/lunchroom	100 m ² bvo	11,0	90%
restaurant	100 m ² bvo	14,0	80%
hotel	per kamer	0,1	77%
cultuur			
museum	100 m ² bvo	1,0	95%
bibliotheek	100 m ² bvo	3,3	97%
religiegebouw	100 m ² bvo	5,0	100%
bioscoop/theater/schouwburg	100 m ² bvo	4,7	94%
sociaal cultureel centrum/wijkverenigingsgebouw	100 m ² bvo	7,4	100%
sportvoorzieningen			
sportschool	100 m ² bvo	3,4	87%
sporthal	100 m ² bvo	2,7	95%
sportveld	100 m ² terrein	1,3	95%
zorgvoorzieningen			
ziekenhuis/medisch centrum	100 m ² bvo	1,0	29%
verpleeg-/verzorgingshuis	100 m ² bvo	0,2	60%
arts/maatschap	100 m ² bvo	1,9	55%
onderwijs			
primair onderwijs	100 m ² bvo	6,9	95%
primair onderwijs (halen&brenge)	100 m ² bvo	1,0	100%
kinderdagverblijf	100 m ² bvo	2,2	0%
kinderdagverblijf (halen en brengen)	100 m ² bvo	1,9	100%
middelbaar onderwijs	100 m ² bvo	10,9	95%
HBO/ROC	100 m ² bvo	9,9	72%
avondonderwijs	100 m ² bvo	7,4	95%
overig			
begraafplaats/crematorium	per locatie	22,0	99%